

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Ötárbasos petit-örv 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint minden több lapon...

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve: Egy évre 10 ft. — kr. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Debreczen, máj. 1.

Anyi vajadás, Bécsbe rándulás, eszmekieserés, adat felhasználás és várakozás után meglett, megszületett, törvényhozás elé terjesztett s attól kiküldött deputációhoz menesztetett a vám, kereskedelem bank és ezekhez tartozó törvényjavaslatok egész halmaza.

Az önálló vámterületért buzgólkodó hazafiak ellenében czafolatlan állításul projektáltak az, miszerint a vámkereskedést nem értik. Ezen állítás meggyengítésére bebizonyítani szándékozunk, miként a kombinált közös alapon azt megérteni teljes lehetetlen, és pedig annyival kevésbé, mivel a tarifák mellékelve nincsen.

De vegyük és gondoljuk, hogy tarifánk is jön létre, meg pedig a viszonyosságra való állítólagos tekintettel, már hogy a viszonyosság tökéletesebb legyen, az eszünkbe jutott 1546. 59. t. cikkben olvasott ezen esetnél: „mint hogy a lengyel király megtiltá, hogy alattvalói Magyarországra akármilyen árut behozzanak, tehát kéresek meg, hogy e tilalmat vonja vissza, s a lengyeleknek szabad kereskedést engedjen; különben ha ezt nem tenné, ő felsége is parancsolja meg a maga alattvalóinak, — hogy Lengyelországba akármilyen árut bevinni ne merészeljenek elközbizs bűntetés alatt” mondjuk, hogy ennél tökéletesebb lehetne, szabad legyen fölébe kértelkedniük.

Hogy milyenforma nézeteink vannak nekünk a viszonyosságról mint önálló vámterületért buzgólkodóknak azt ekként kívánjuk érthetővé tenni: A tarifák kimutatásán azon iparágakat, melyek felszerelésre és ekként védelemre megérve nincsenek, azokra nézve szabadkereskedés, kimutatná továbbá azokat, melyek nem haltak még meg, hanem csak alsznak, de már a védelemre megértek, azokra nézve védelem volna alkalmazandó.

A „DEBRECZEN” TÁRSZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza.

Régió. Irta: Marilíe. (Folyt.)

Ez esendesen elmosolyodott. „Semmit sem keresek Ferencz, csak önének és Zsuzsának akarok jó napot mondani. E percben a kenyér, sajt és a lépcső karfája még repült. E férfi nem volt magas. Kisebb volt mint az ifjú nő — szótalanul nézett a viruló arca. melyet midőn utoljára látott, és még nem volt oly magas mint a ő széles válla — akkor az egy gyenge gyermektesten volt: a „malom egerének” hívták és valóban a malomban és gabona padlason mindig higánykért mint egy kis egér szüntelen nyomába volt. És most ő volt itt az urnó és ő a hajdani főmőrlár, bérleje. „Csodálatos, mondá ügyetlen zavarában fejét rázva, a göd-

mélynyos és kölesönös engedményeket, előnyöket biztosíthatnánk; kezünk ne lenne megkötve, állíthatnánk gyárakat, a gyár vállalkozókat, a tarifák változását keletlenségeitől megóvva elősegélénk, hazánkba edesgetnénk főkéikkel együtt; a földmivelést az iparnak hozzá közelvitele által előmozdíthatnánk, tudományá tenénk, sat. . . Ez lenne a viszonyosság, mely megóvná a két szerződő fél államnépét mindegyikét a meg-megújuló érdek összekötéséktől és kifejezésre juttatná ama német közmondást: „leben und leben lassen.“ Mindenik fél maga állapítaná meg finansziális vámtarifáit.

Ámde már erre nézve külön tarifák volna szükséges és eltérő ama kilitásba helyezett közösigyes tarifától, melynek feladata lenne hazánk érdekét a szomszédosközségek államával összecyevtetve a külföld irányában érvényesíteni, miként az a romániai gabna behozatalnál is érvényre jutott. De hiába a centralisatio, a katonai központosítás, ez mindennél nagyobb czél.

Mondják, hogy nem vagyunk képesek a miúpar kezdeményezésére s létesítésére nincs értékünk, nincs pénzünk. Valóban nem is lesz, míg miúpar s beforgalom nem lesz. Addig a fa gyökere körül gyomok foglalnak helyet és elárnyékolják fölé a termékenyítő napot. Akarat, férfui akarat csodákat mivel Franklin példája, kit polgártársai követül Angliába küldöttek, jut eszünkbe. Ó, midőn még Észak-Amerika gyarmat vala és anyaországát ellátta nyers termékeivel s ezért kényszerítve volt minden kéz- és gyárműveket Angliától vásárolni, kérdztek az angol parlament korlátai előtt, sőt vallatták a végett, hogy mibe helyeztik az amerikaiak büszkeségüket? — így felelt: abba, hogy ócska ruháikat mindaddig hordják, míg magok képesek lesznek magoknak újakat készíteni. Amerika e feleletet megértette s szabaddá lön.

Pr. — A képviselőház legközelebbi ülésében letárgyalta a választókerületi új beosztásáról szóló törvény javaslatot. Ezután Szalay Imre interpellálta a belügyminisztert a török küldöttség elé menő közönséges Temesvártörténet visszatarthatóság tárgyában. Végül az igazságügyminiszter válaszul Remetének a Mura-közben felállítandó jársbíroság iránt. kijelentésvén, hogy szándékozik ugyan ott egy jársbíroságot felállítani, de ez csak is 1878-diki általános előterjesztésben fogja indítványozni.

— Triesztből jelentik, hogy az oroszok három — állítólag hadszereket szállítottak Lloyd-hajót zár alá helyeztek. Tengeren-e vagy az Al-Dunán történt-e ezen muszka esiny, mely ellen a reclamatio már megtörtént, még nem tudjuk.

— A dunagőzhajózási társaság az orosz katonai főparancsnokság fölszólította, hogy az Al-Dunán szüntesse be a közlekedést, s határidő tüzetett ki, mely alatt a hajóknak a csata-tért érintő helyekről föltakarodniok kell. Ennekfogva a társaság a teherszállítást egészen beszüntette, a személyforgalmat is csak Turn-Szeverinig terjed. Így respctálja a muszka a Dunának Európa által biztosított semlegességét: Míg a porta a szerződés iránti rendkívüli tiszteleténél fogva meghagyta parancsnokainak, hogy a Duna semlegességét mindaddig tekintetbe vegyék, míg az orosz részről meg nem sértezik. Melyik itt a barbar hatalom?

röcskék az arcon és a szemecskék még ugyan-azok, de, de — ezen ember feletti növé! Szemeit féltéken és hitetlenül járattatá végig a magas tetemet. „No igen még a Sommeri nagymama fajtája van benne; ez is olyan volt mint a vér és tej — esendesen leszkék ti dögök” — szakítá félbe beszédét és oklével fenyegette a szüntelen ugató ebeket. „E hun-czutok még valóban ósmerik a nagyságos kis-asszonyt.” „Jobban mint maga, az emberfeletti növé nem hozta őket zavarba” mondá ő a kutyákhoz lépve és a hozzá felugró állatokat megsimogatva. „De ön csodálatosan cimez engem Ferencz. Engem nem léptettek előbbre Drezdában, arról biztosíthatom. „De oda át a villában a kisasszonyok is így neveztek magokat”, mondá mereven és megátkozódottan. „Vagy ugy?” „On pedig tiszter több, oly ifjú és oly gazdag, oly megmérhetetlen gazdag! E malom itt a legszebb hoszu földön, — teremtettt — és osztán valami! Uram isten — csak leány

Török-orosz háború.

A montenegróiak erős harez után nagy veszteséggel szenvedtek. A Duga szorosban foglalták állást. De a török gyalogság támogatva a tüzéségtől megtámadta ez állást s elűzte a montenegróiakat. A „Muzaber” című török lap így ír: „A kormányknak 800.000 főnyi hadsereg áll rendelkezésére és ha a szultán kibontja a szent zászlót, akkor fegyvert köteles ragadni minden mohamedái nemcsak Anatóliában, Barmeliában, Arabiában, Tunisban és Közép-Ázsiában, hanem még Oroszországban is. Mi nem félünk. Teljesjedjék isten akarata.”

Az orosz sűrűnyűt, mintha az ázsiai harc-téren történt első csatákban két török lovas szakasz áment volna az oroszokhoz s 200 katonára fogságba juttat volna, most hivatalosan annak jelentik török részről, aminek mindjárt kezdetben hitte a világ: muszka hazugságnak, amilyen még sokszor fog ismétlődni. Az oláh-orosz szövetség nyíltan beismerett, hogy legközelebb Románia függetlensége ki fog kiáltani. Az örmény kaukázusi határon egy a török flotta, mint a szárazföldi hadsereg bizonyos élénkséget fejt ki. Miután a török páncélos hajók a krími háboruban is gyakran emlegettek Chefkelti parterődtől összelövöldöztek, a sokkal fontosabb, a tífisi vasút kiindulási pontját képező potii kikötőhez fordultak, melyet szintén bombáztak és felgyújtottak. Mivel itt a kaukázusi sereg részére bizonyára jelentékeny készletek voltak felhalmozva, e város felgyújtása nem csak kárral járhatott az orosz hadseregre. A Chefkelti erődre vonatkozólag felmerült kétélyek eloszlottak. Ezen orosz part-erő szorosban az örmény határon fekszik és oroszul Sz-Nikolai nevet visel. 1853-ban okt. 28-án az erőd bevetelével vette kezdetét Ázsiában az orosz-török háború.

Egy bécsi sűrűnyű szerint öt török önkényes ezred, melyeket a török hajóhad támogatott, megtámadta Chefkeltit. A bevétel biztositva van. A szultán manifestumát 29-én hirdették ki Widdinben. Az öröm és lelkesedés nagy. Widdin megerősítésért hat krupp ágyú érkezett. Sofiából negyven zászlóalj katonaság jött.

A dunai hadseregrez 40000 cserkesz indult.

Az orosz hadak eddigi mozdulataiból következtetve, azt kell hinnünk, hogy a muszka a Duna torkolatánál akarják az átkelést megkísérteni. Eddig nagyobb mérvű tömegek csak a Dobrudzsai határ felé szállítottak. A klodovai átmenetet egyelőre mellőzni látszik az orosz hadvezényelt, Galacz, Ismail, Braila. Remy már meg van szállva orosz hadak által, melyek ide folyton nagy számmal érkeznek. Más részről a törökök is nagy haderőt vonnak Dobrudzsában össze. Abdul Kerim pasa — úgy látszik — nem számítot arra, hogy az oroszok a dunai delta vidékre vetik első hadműveleteik sulypontját. Innen van az hogy most sebtében kell a Dobrudzsai sereget erősíteni s Braila és Galacz közt s a Szereth-lid ellen egy bukaresti távirat minden órában várható a török sereg támadása.

Az orosz hadügyminiszter 1 millió katonára haladéktalan felszerelést rendelte el. A katonai kerületek főnökei titkos parancsokat vettek, hogy az összes véderőt hadilábra kész állapotba helyezték.

Egy cserkesz „huszár-csiny.”

Hogy a cserkeszek nélkülözhetetlenek voltak a török-szerb hadjárat alatt, hogy halált megvető elszántsággal, bámulatos vitézséggel csatáztak, az ellenséget nem csak tétúra vezették, de sokszor tulnyomó száma daczára is megrohanták és meg is verték, azt minden ember tudja, a ki a csatározások folyamát figyellemel kísérte. De hogy ennek vilóságáról a szemtanúk is bizonyosságot szerzünk, elég a hazatérő vezérleket, tiszteteket, katonákkal idegen lapudósítókkal és orvosokkal beszélünk kik nem győznek elég dícsérettel beszélni a cserkeszekről s azt állítják, hogy azok az új fegyverek daczára igen sokszor megverték csodáikat, a nélkül, hogy csak egy emberük is oda vesztet volna.

A többi közt következőleg adnak elő egy cserkesz huszár-csinyt.

és alig tizenhete éves és rendelkezik egy ily malom felett.”

Ó nevetett. „Az igaz, hogy az jogomban van és meg is keseritem az életét, de Ferencz — hol van Zsuzsi?”

„Szobafogásában van; újra a jobb oldalán van valami a szegény öreg asszonynak. A háziszerek már nem akarnak használni. Bruk orvos éppen nála van.”

Az ifjú hölgy kezet nyújtott és rögtön belépett az háza. A nagy gerenda ajtó zörögve éles nyirkóssággal csapódott be utána és a lárna a hoszu folyosó mind a négy faláról visszacsapódott. A belépett lábai alatt erősen ingott a padolat. Az örlő gép zörgése és zakatolása, tompan hangzott át a bolthajtásos kópaplalon levő kis ajtón keresztül és a frissen örlött gabona szaga erősen áthatva töltötte meg a levegőt. Mely lélegzettel szivta be azt a fiatal leány, egész árja az emlékeknek vett erőt rajta — elszápadt a benső megindulástól és összetett kézzel egy pillanatra megállott. Igen ő a legörömestebb mászkált a malomban,

Oszman pasa táborába több idegen érkezett ajánlatokkal, hogy a csaták menetének szemtanúi lehessenek. A pasa vendégszeretőleg fogadta őket s mint szíves házigazda meg akarta vendégelni tejes kávéval. Kávé csak volt, de honnan venni tejet? ez volt most a kérdés. A pasa sátorába hívatta a főnököt s elmondá neki szándokát röviden. — Peki effendim! — válaszolt a főnök és sarkon fordulva eltávozott, a faképnél hagyva a tüdőd pasát, ki a kurta „peki effendim”-ből („Jél van, uram”) sehogy sem tudta ki vinni, hogy ugyan jelent-e hát, hogy „lesz tej, uram!”

Kérvessel egy után belép egy köz-cserkesz, a főnök küldötte, s a kéri a pasától a jelszót, hogy elhagyhassa a táborát. A pasa közölte vele. Hajnalban betoppán a cserkesz a pasához, tisztelettel jelentéven, hogy itt a tej. A pasa kilép sátorából s ott lát kilenez cserkeszt félkörben és közöttök szép duzzadt tőgyűt — tehenet.

A tábori jelszót megkapva, kilenzen lóra pattantak s eltűntek a táborból. Eltűntek, mondom, mert senki se látta mere s havámentek, csak midőn pitymallattok a jelszót követelő örök kemény hangja tudatta, hogy már vissza is jöttek. — Először a pasa megcsóvalta fejét s mondá a főnöknek, hogy „minek ennyi sok?” Mire a főnök azt felelte, hogy a mennyire szüksége van, tessék kifejezni, a többi jó lesz a betegeknek és sebesülteknek.

De még ezzel nincs vége a kalandnak. Oszman pasa szeretett volna valami hiteltelést tudni meg az ellenséges táborból. Mondá tehát a főnöknek: nem tudna-e neki egy tisztet meg egy altisztet keríteni az ellenségéből, de élve ám! — Peki effendim! mondá a cserkesz, — csak kár, hogy akkor nem mondtad, mikor tejtér küldél, megkímélhetük volna a kétszeri utat. No nem tesz semmit! Allah emanet! (Istenek ajánlják!)

A főnök sietve távozott, emberei közül tizenötöt maga mellé vett s elvágatott velök. Még nem volt eléggé világos s a hegnyekre ereszkedett köd elborítá a vidéket. Egyszer csak a török örövnalon tul puskaropogás halatszik. A cserkeszek száma nyoleznan, a cserjével és magas füvel benőtt helyen megtámadták a szerb előőrsöket, míg a többi hét a főnökkel együtt egy közeli domb mögé rejtözött. Az előbbi nyolez csatárláncozt formálva, tüzelni kezdett, mire a szerbek fölriadnak s viszonzák a tüzet hatalmasan. Pompásan löhettek, mert lövésükre egyik cserkesz a másik után bukott le a lörlő. Elestett hát a nyolez közül, míg a megmaradt kettő elveszett futásban menekült.

A szerbek csak bántak s látván, hogy nincs több ellenség, megszüntették a tüzelést s örömrivalgva törtek előre, egy főhadnagy, két altiszt és három közlegény, hogy elszedjék az elesettek fegyvereit s elfogják lovaikat, melyek békén kezdtek legelészni elesett uraik holt teste körül.

De mi történt? A mint már alig voltak távolabb tőlök két-három lépésnyire, az elesett cserkeszek egyszerre csak talpra ugranak s kést és pisztolyt szegeznek a meglepett szerbek mellének, kik egyszerre kővé meredtek a rémlettől. Ebben a pillanatban ott terem az elrejtözött főnök is emberével s a három közlegényt levágva, a főhadnagyot és két altisztet nyergükbe emelték magok elé s elvágatottak velök, mint a zivatar.

Mind ez alig néhány percz müve volt. Mire a pasa sátora elé érkeztek a foglyokkal még akkor ott fejték a teheneket. S csodák csodája az elfogott határfőt tiszt, ki az egész uton komor és szótalan volt, egyszerre csak felkiált: — Nini hiszen ezekből a tehenekből kettő az enyém. Most már csak a feleségem hiányzik, hogy családostul helyben legyek. (Mit nem tesz meg az ember, hogy két tehenét visszakapja? Oszman pasa alkalmasint meg volt elégedve azzal, a mit a tiszttől meghallott.)

Két idegen orvos végig nézte ezt a jelenetet s azt mondja az egyik a másikhoz: — Fene gyerekek ezek a cserkeszek! Hanem csak meglátszik rajtok, hogy nem keresztényének.

— Miért? — kérdi a másik.

— Azért mert ha keresztényének volnának,

tudnák a tiz parancsolatot s nem lopták volna el ennek a szegény embernek a tehenét.

— Te keresztényen vagy viszonzá a másik orvos — s látod, még te sem tudod a tiz parancsolatot.

— En nem tudnám? — kérdi a másik bámulva, — hát hogy nem tudnám?

— Persze hogy nem tudod. A tiz parancsolatban az van, hogy „ne kívánd a te felebarátodnak se ökrét se szamarát.” — de a tiz parancsolat sehoh se tesz említést a — te henről.

E pillanatban egy szerb ágyugolyó elsodorta Oszman pasa sátorának a tetejét, s csak hamar követte több is, és — megkezdődött a esata.

V. U.

— A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. Albrecht főherczeg tegnap éjjel Pestre érkezett. A „Hungáriában” voltak számára szobák rendelve, de vissza vonták ezt, s a főherczeg a gőzhajón tölötte az éjt. Az állat-kertnek nagy vesztesége van. A szép nyolesten oroszán, mely a párdue cal vira legközelebb az élet-halál harezot megdöglött. A háboru miatt az alsó-Dunán megszakadt a személyes közlekedés, s Ruscsukon tul, nem adatnak ki személyjegyek. A történelmi társulat május 3-ikán ült tart az akadémia egyik termében. Az osztrák állam-vaspálya-társulat az általa Szegeden kiállított tárgyakat a József-műgyemtetnek ajándékozta. Leitner János munkás föbe lötte magát. Rög-tön meghalt.

A török küldöttség Budapesten.

A Magyarországra érkezett törökök száma 15, ezeknek azonban egy része szofta (tanuló) míg a többiek magas rangu polgárok. 1. A küldöttség vezetője Sheik Sulejman effendi, egy mintegy 60 éves fényesen öltözött főpap. Címe „Cheik de l'établissement d'hospitalité pour l'aisie centrale.” Igen gazdag s müvelt egyén. Tény, hogy a jelen háboru alkalmával ő egy maga több ezer katonát állított ki. Kevés szava, méltóságterjes öreg ur.

2. Hüszni bey, az otomán parlament tagja, mintegy 50 éves, magas martialis alak. Drinápolyi képviselő. Az ifjú török párt egyik tekintélyes tagja s már a parlamentben is kitünt, egy hatalmas szónoklata által a montenegrói béke ellen.

3. Professeur Hodja Mohamet effendi a logica s jog tanára a konstantinápolyi egyetemen. Mintegy 45 éves, szikár fekete férfi. Külföldön is sokat utazott s jól beszél francziául. Ő fogadta a pályavárvánál a magyarokat. 4. Mehemet effendi „sous directeur du Lycee Imperial” (a galata serial című collegium aligazgatója). — Korülbelül 40 éves, diszurbában jár, miért kezdetben ezredesnek tartották.

5. Professeur Taail effendi, — ulema mintegy 30 éves, lészólóg a küldöttség szónoka, ma is többször tartott szép üdvözöl beszédek. Papi ruhában jár, mint az 1. és 3. szám alatt említették. Nevezetes, hogy ezen derék pap Mohamed családjából származik s ez okozza, hogy zöld turbánt visel.

6. Mehmed Terfik effendi a „Bassiret” (előkelő török lap) munkatársa. Középkorú termes férfi.

A többiek ifjak, habár nem mind szofták, 7. Essad bey — Kannan pasa fia.

8. Djévad bey — Hanin Tahsin, a volt belügyminiszter fia. Jól beszél francziául.

9. Moury Richard bey, Richard ezredes fia. Ez a legszebb ifjú, szemüveget hord, francziál kitünően beszél.

10. Raif bey, Hüszny beynak, a második szám alatt említett parlamenti tagnak fia, szelid kedélyű esendes ifjú.

11. Abdul Baki bey, Samil pasa fia külügyminiszteri hivatalnok, igen gazdag ifjú.

12. Chemseddin effendi, Csinos cserkesz fia.

13. Ali Riza effendi, trebizonti nemes.

14. Raghib effendi, morai nemes.

15. Hassan effendi, dardanelli nemes.

— Az összes küldöttségben csak a fent említett három jár török öltözetben, a többiek az egyszerű fez jelzi egyedül. Csak hárman nem tudnak francziául, más nyelvismeretükről még eddig nincs tudomásunk, azonban hallomásunk szerint három közülük Zürichben tanult s így valószínűleg nemetül is tudnak.

fel nem száradó burkolatára. Kedvetlenül megcsóvalta fejét és a folyosóra lépett.

Forró, rekedt füsttel telet korhái lég csapott reá az ajtó nyitása alkalmával és az utálatos füllömlőben, melyet az elvakult faközöld ablaküveg torzított — állott egy férfi háttal fordulva felé. Nagyon magas volt jelentékenyen magasabb nála — és széles vála. Minden esetre indulásra készen volt, mert kezében volt a kalap és bot. . . Ah tehát ez Bruk orvos, a kiről Móricz sógora ezeltört nyolez hóval az eljégvesz alkalmával írta, hogy szép testvérét Flórát már mint tanuló szerette tükön, magától éretik, hogy akkor még nem méréselte szeméit a szellemes, ünnepelet léányhoz felémelni és most mégis a nehezen kiközdött, de mégis elért cónál van — tehát ez az. Ő ugyan azóta el is felede az oljegy-zést és haza utazása alatt sem jutott egyetlen egyszer sem eszébe, hogy a család tagjait egygyel többnek fogja találni. (Folyt. köv.)

Az ifjak félholdas sárga gombokat viselnek, némelyiknek (a konstantinápolyi katonai lyceum növendékei) nyakra lérjára a szó áll: mekteb szultáni eszárjai iskola.

A vendégek a Hungaria szalódaéhoz megérkezve, kísérőik által karon fogva a tömeg által lelkesen elfogadottak. A Hungaria első emeletére vonultak egyenként a Hungaria első emeletére a diszteremmel szemben lévő nagy elfogadó terembe Lakásuk 9 szobából s a nagy teremből áll az első s második emeleten, három erkélyvel a Dunára. A diszterem csak a fővendékek — mintegy 30-an — bocsátottak be.

A törökök állva maradtak a fényesen díszített s virágokkal telt teremben. Mídon már alig hiányzott egy pár, Szemere Miklós egyike a gazdáknak, olvasott fel rövid francia beszédet, melyre a törökök válaszoltak.

Mehemed Efendi (hóds): Szívünk mélyből szeretett derék magyar testvéreink! Eljöttünk, hogy tanúságot tegyünk ama barátságáról, mely a török nemzetet a magyarhoz fűzi. Legyen e barátság szilárd, soha el nem érülő, melyet nem lehet sem kitérni s szívből, sem meg hamisítani.

Volt idő, midőn a két nemzet között viszály és háború dult. Az újabb kor azonban megteremté a barátságot, mely minden viszályt közepette a sors barátságos lépéseit között örökké élni fog. Testvéreink! Szeretjük és öleljük egymást. Két nagy és hősi nemzet nyujt egymásnak kezét, s mindvégig érzi keblében a másik szívének dobását.

Nincs török, ki ép úgy ne érezze, min- érzünk mi, kik eljöttünk hozzátok. Nincs török, ki ne érezze, hogy a két nemzet érdemes és méltó a szabadságra, mert azt karja hatalmával meg is tudja védeni vagy elvezni hősen annak védelmében.

El a barátság neves érzelmé dicső szultánunk, haladását s Európát művelődésért lelkesítő Abdul Hamid keblében is. Es lássák ellenségünk, kik az erőszak hatalmával törtek reánk, hogy van nép, melynek barátságára büszkéek vagyunk. E nép ti vagytok.

Eljének soká a törökök és magyarok! Fajzl effendi, egyetemi jogtanár: Testvéreink! Magyarok! Nincs szó, melylyel kifejezni képesek volnánk örömlenket e nagyszerű fogadtatás fölött. Köszönetet mondunk ezért nektek, testvéreink.

A szív rokonérzelmeivel kísértek hátr katonáink fegyvereit, kik a szlav népekkel szembe szálltak hazánk védelmére. S e rokon- szent jelű diszkardot küldtetek a mi nagy hadvezérünknek, Abdul Kerim-nek. (Zajos felkiáltások: Eljen! Csak jassa!)

Látni fogjátok, hogy a török hadvezér e kardot az igazságnak és szabadságnak védelmére húzza ki hüvelyéből. E kardra néz minden török, s e kardtól vár sikert.

E kard lesz az, melylyel ki fogjuk vinni azon reformokat, melyek megvalósításában bennünket az erőszak hatalma meggátolt.

Soha sem fogjuk feledni baráti érzelmeiteket s legyetek meggyőződve, hogy ha a magyar nemzetnek szüksége lesz rá, minden török vért és életét kész lesz áldozni magyar testvéreiret.

Eljének a magyarok! Eljének a törökök! Erdői Béla, ki szintén jelen volt, hosszabb s a törökök részéről őrommel fogadták török beszédében tömörítve a nemzet érzelmeit. A válas rövid és egyszerűen történt, de a vendégek kevéssel azután kiléptek az erkélyre s innen Fejzl bej s Mehemed effendi szölköttek egy pár szót a corson összegyűlt nagy közönséghez, melyet Erdői tolmácsolt egyenként s élénk éjlenések között bemutatván a vendégeket. Három közülük vezetőikkel azonnal távoztakni ment.

Délután 1/4-kor a fölszíni 5-ik számú teremben mintegy 40 budapesti polgárral magánbúdják volt, mely alatt — a három pap kivételével — a törökök is boroztak s pezsgőztek, habár igen mérsékletesen. A közönség csak 5 óra után kezdett némileg oszolni.

VIDEKI HIREK. Ádám György nyugalmazott, h. h. lelkész Szabadszálláson életének 68-ik évében elhunyt. Végrendeletében jótékony célra több ezer forint hagyományozott. Tamásfalván egy birókostnak közelebb két leánya és két fia egy napon tartották esküvőjüket. Áradnál a Maros a véltetések szineg ér s talán sikennül az átárasztást megakadályozni. Moholyban roppant jéghullás volt, majd havazott minék folyton gyümölcs és rejez tonkroment. Roman Roman közbányai alkaptány sikaszás és hivatalbeli visszaéléseiről több hett hátróra ítéltetett a legfőbb törvényszék által. Gyöngyösön múlt hó 28-án éjjel tűnt el, melynek 12 ház lett martaléka.

Ruscuk, ápril 27.

Amaz esőndes, magabazárkózt és majdnem apathikus török nép, mely Allahba vetett bizalmában és mely hazaszeretőben békén hagyta maga felet lezajlani a most hónapoknak annyi sértő jelenetet, mult, mintegy lényéből kivetkezett, hátartalan lelkesedésének adja kétségbevonhatlan jeleit. Ruscuk rövid időn egészen megváltozott: a nyomot hangulat új határos lendületet nyert, a rejtgetett harag kikerült és az egész török lakosság egy hangosan politikáló tanszaggá vált, amelyet egy eszme, egy érzelm vezérelt: a haza megmentése.

Az utca s utakon a hadaspatok sorai vonulnak végig, mert megindult a nagy katonai mozgalom. Maga a város oly kitünően van megerősítve, hogy remélhető eljetheti még a legkonokabb ellenséget is. A Ruscukban összpontosított haderő 120,000 emberre tehető. Ebből 37 ezer készen tartatik a Dunán való átkelésre minélyt az orosz hadsereg oláh földre lép. Ezzel egyidejűleg a silistriai hadsereg Oltenia felé vonuland és a widinni haderő Kalafatba.

Nem tudom, hogy minő fegyverekkel van felszerelve az orosz hadsereg s mily állapotban van az a hosszas táborozás után, a törökök azonban elmondhatom, hogy hadseregük egészen új, kitünő hadiszerekekkel és francia rendszerű fegyverekkel van ellátva. A katonák roppant lelkesek és szinte türelmetlenek a vágy miatt hogy mielőbb tűzbe vitessenek. Ly katonák mellett csak ügyes vezérekre van szükség, hogy szabályokkal megörökítsék a betörő oroszok a félhold jelenyét.

A mennyire úgy ezen körülményből mint az általán uralkodó hangulattól következtetnem a háború szornny verezgő lesz. Ha a törökök megveretnek úgy Ruscuk ostromállapotba jut. Ez azonban előreláthatólag sokáig fog eltar- tani; miután a város már is szilárdan el van tölve ostromoltatása esetén életré-halálra védeni magát.

Férfi-dajkák. A „Journal des sages femmes“ vagy is magyarul a „Bábák hírlapja“ — lévén Franciaországban a társadalmi mindenik hivatalos népszótársának kezdve a csillagászattól ki a magas éretekben a világtörést és csillag-örökös kerengőjét szemlél, egész le a föld mélyében kaparó bánya-munkásig: a dusszag bankártól a szegényes szatócs és kofarig saját külön hírlapja, mely az illető osztálya érdekét szakértőleg képviseli — közelebb egy hódítást tett közre, melyben egy pomeránai orvos egész komolyan tudatja az érdeklét közönséggel miszerint ő dajkák szeszélyét és elhelyezését hivatalának kizárólagos szakmájává tette.

Mindez azonban a hirdetés feltűnőbb részét még nem képezi; de annál fureszábbnak tünik fel annak többi tartalma, melyet erd- tisége és érdekessége miatt a „Debrecezen“ nyájas olvasói kedvéért, itt röviden megprodukálni érdemesnek véltem. — Az említett orvos ugyanis a fentjelzett hirdetésében — mirabile dictu — képesnek mondja magát a tejelválasztást (mi módon? azt nem közli) ép úgy férfiaknál, mint nőknél egyaránt előidéznit és pedig az utóbbiaknál minden tekintet nélkül, egy előre ment, vagy még jelenlét terhességéig. — A ki tehát dajkát fogadni kíván, az sziveskedjék csak kijelenteni, vajjon férfi vagy nő-dajka tetszik e? és ő kívánat szerint him- vagyis nőnemű dajkát beállit.

Bár mily képtelenségnek is lássék e dol- log, tudományilag nem minden alap nélkül szü- kölködik, miután az orvosi tudomány történe- tében, több oly esetet találunk, hogy a férfi mellből tej — talán csak nyirk — elválasztó- dott. — Reménylen, hogy legközelebb mód- domban lesz, ezen méltán kíváncsiságot, kellő ügyben bővebb felvilágosítással szolgálhatni. Várakozunk tehát egy kis ideig, lévén egyis temporis filia veritas.

Debrecezen, 1877. ápril hó utólján. Weisz Gyula, specialista orvos.

Eredeti sürgöny. Nyiregyháza, május 1.

Pestnegy felirta, Kauzsay; Zoltán János remek nyilatkozata után egyhang- ulag elfogadtatt. — A felírás elren- deltetett.

UJDONSÁGOK.

* Székely József köztisztviselőben álló polgártársunk tegnap délután 6 órakor néhány órai szenvedés után a roncsolt torokból ál- dozatává lett. Az erőteljes férfint övéi közül 57. éves korában ragadta ki a kéréllhetlen halál. Gyászolják őt neje Erdői Mária és gyermekei: János, Amália, Róza, Mária, József, Ilona és Irén. Béke a korán elhunyt, derek férfi poraira.

* Nyilvános köszönet. Dengi János gym- tanár ur, az általa szerkesztett „Délbáb“ című szépirodalmi lapot, a debreczeni iparos ifju- sági egylet részére egy évre díjmentesen adom- anyozván; fogadjja érte az egylet nevében hálás köszönetemet. Debrecezen 1877. ápril 29. Huber József egyleti elnök.

* Lapunk tegnapi számában a vezéreink 2-ik hasábjában tévedésből szedtetett ki a seik ül izlam. — Miért is olvasóinktól elnézést kérünk.

* Egy negyedéves joghallgató — ki a német nyelvet tökéletesen érti s a mellett is- kolai bizonyítványai is kitünők, alkalmazást keres valamely ügyvédi irodában. Tudakozód- hatni felőle szerkesztőségünkben.

* A Petőfi társaság lapjának 18-ik száma a következő kitünő tartalommal jelent meg: Dal a multnak (koltemény) Gr. Vay Sarolta- val. Feltámadás után (beszély) Margitay De- zsőfi. — Legyünk magyarok (heti szemlé) Balázs Sándortól. Régi emlékek (tárcza) Vad- nay Károlytól. Irodalom Salvini — Vegyes. Előfizetési ár egy évre 10 frt, negyed évre 2 frt. 50 kr.

* A kolozsvári „Magyar Polgár“ írja: Szombaton adatott a „Zsidó nő“ Scholaszter János vendég felléptéül: Sholaszter, mint Ele- zász, sürü tapokat nyert az előadás folyamán. Mióta utolszor hallottuk, tagadhatatlanul sokat haladt s habár játék tekintetében, a mi szerény igényeinkhez mérve is — hogy még fenn kívánai valót, — de pompás tenorjával, melyben van érezesség és van melegség is, ki tudja egyenliten a játék-deficitet. Az imát a második felvonásban, és a negyedik felvo- nás nagy áriáját kiváló hatással énekelte; ez utóbbi után hatszor hívták ki. — Scholaszter, mint halljuk, még egyszer fel fog lépni „Faust“-ban. Érdeklődéssel nézünk elébe ez előadásnak, mely bizonyára még jobban meg fog győzni bennünket a felől, hogy Scholasz- ternek színházmunkái a helye. B. Szabó Imre- nek, sajnálatos torokbaja miatt, valószínűleg hosszabb ideig vissza kell vonulnia a színpad- tól s ha operát tartunk, ahoz egy hős-tenor okvetlenül kell. Scholaszter mindenesetre ajánljuk az igazgatóság figyelmébe; nálánál jobb hőstenor ma nem existál a vidéken.

* Az eddig történt megállapodások szer- rint mozgósítás esetén első sorban a u-szebeni, temesvári és zárai katonai parancsnokságok, továbbá a zágrábi és esetleg a gráci hadparancs- nokságok kereteiből kiállított hadtestek rendelkezésükre kerülnek. E hadtestekben benfoglal- tak három honvéd hadosztály is, még pedig a budapesti és kolozsvári honvéderőlejtekből.

* A virágkedvelők figyelmébe. Otrókosi Végh János ur kereskedésében ritka szépségű, minden fajbeli virágok kaphatók, melyre a t. közönség figyelmét felhívjuk.

* Megjelent s szerkesztőségünkhez beklí- detett. A házasság törés drámái“ című Mont- tepin jeles francia író legújabb regényének első füzete Mártonffy Frigyes kitünő fordítá- sában. A mű 28 füzetben jelen meg. Egy füzet ára 25 kr. mi 7 frtot tesz ki. Az előfizetési pénz Mehner Vilmos könyvkiadóhoz (Buda- pest IV. kalap utca 4. szám) küldendő. Ajánl- juk az olvasó közönség figyelmébe.

* Mult napokban H. Szoboszló egy o- tani illetőségű iparost Sándor Gábert, neje azért, mert részeges és durván bántalmazó éle- tet folytatott, egy időre elhagyta s a sógoránál bocsajvonta és a szesz ital által is bódítatva neje tartózkodási helyére, neje sógorához ment s annak ablakán három izben belélt; azonban szerencsésen a mennyeiben a házban levők köz- ül senki sérülést nem szenvedett. Innen saját házához visszament és apró gyermekei meg- kikérlésére tett készüléket, ebben azonban az ártatlanok segélyére siető szomszédok által meggátoltatott. — Kevés jó mulva azután butorait s házat felgyújtván, magát szíven löve holtan összerogyott.

* A „Vasárnapi Ujság“ 1877. ápril 29-ik száma következő tartalommal jelent meg: Ta- bir bej a Corvinák áthozója (arezképpel) Est- di Béliától. — „A tószéli kocsmá“ Koltemény (képpel) Szász Károlytól. — „Dérné naplójá- ból“ — Keeskeményi Aurél (képpel). — Zo- boviai találmánya (képpel). — Konstantinápolyi képek: Szofia török nők; éji ór (4 kép- pel) Erdői Béliától. — A növényvilág őriási- esiny“. (Eredeti levél Ruscukból). — Itt a hár- irás története. — A föld népsége. — Itt a hár- hárba“. Karezolat — Irodalom és művészet. Közintézetek stb. rendes rovatok.

Legujabb. — Az orosz hadsereg egy része Kalafatot merészelt volna elfoglalni, — azonban a dunai hidverésnél nagy vesz- teséget szenvedtek.

— Az orosz hadsereg a törökök szembeállni igen fél.

— Egy magát megnevezni nem akaró aristocrata 10,000 rubelt becs- tott rendelkezésére a hadügynek azon zászlóalj vagy ezred számára, mely az első török ágyut elfoglalja.

Szerkesztői üzenet.

Tisztelt olvasóinknak külön- sen pedig Náduvarra L. D. urnak. Kiadó- vatalunkban a legszigorubb pontossággal ad- nak fel a lapok a megjelenés estején. — A panasz még is általános, hogy rendszeres- sen, vagy igen későn kaphják olvasóink. A lita a postán történik, a mennyiben nem csak magok vesznek a szabadságot az elő- elovásására, hanem még jó barátjaiknak is a kölesznik. Azt írja neheztelve L. D. ur, hogy az „Ellenőr“ mindig rendszeres kappja, az é- hisszi, és annak az okát, hogy hát a „De- brecent“ mindig rendszeres legyen sive- ves kitalálni.

Felelős szerkesztő: TISZAI DÁNIEL.

HIRDETÉS.

Tisztelettel értesitem a t. ez. köz- zönséget, hogy május elsejétől kezdve óratól friss és kitünő schveicoi tehén tej szolgálók; reggeli tej literenként 12 esteli 10 kr, az esti tej 1/8 órakor elő- hertő, miután ezt sem a kiss borjú el nem kererendő, hanem szüzen szolgáltatják a közönség rendelkezére.

Fris írósvaj mindég kapható. Tisztelettel Otrókosi Végh János 162 2-2

HIRDETESEK.

PIRNITZER ALAJOS mezőgazdasági gépraktár tulajdonos

Budapest, V. ker. akadémia-utca 9. sz. a. Képviselője a világhírű Charles Burrell & Sons, Thelford, angol honigépgyárnak, mely cég 1770. alapított (feltalálói az egyesített gőzeséplőgépeknek), továbbá Sack, Richter és társa és több hírneves cégeknek.

ajánlja felülmulhatlan jóságú Burrell fele gőzmozgony és eséplőgépeit.

Azon sok hozzáj intézett elismerő nyilatkozatok közül, melyek nálam betekínthetők, a helyszüke miatt kénytelen vagyok csak az egy alább következő nyilatkozatot közé tenni. T. Pirnitzer Alajos urnak, Budapest.

A Nagy-Vadas, Szalk és Hartai uradalom részéről több napokon át 3 gőzeséplővel eszközölt összehasonlítás kísérlet folytán kitünő, hogy az Öntől vásárolt Charles Burrell & Sons-féle gőzmozgony m. e. 35% tüzi anyaggal kevesebbet fogyasztott, valamint munkameny- nyiségre nézve, a szinte Öntől rendelt hasongyártmányú eséplő, a többiekét jóval felül haladta. A munka különbözően kivül is igen előnyözöm e gépeket, mert azok nem csak szilárd és tartós szerkezettel, hanem pontos és tiszta munkával is bírnak. Nagy-Vadas, 1876. augusztus 16-án.

Tisztelettel a fennevezett uradalom részéről Berger Gábor.

Készletben tartok Sack-féle és amerikai sorvetőgépeket, Smyth-féle szorvatvetőgépeket, „Remington“ amerikai fűkaszázó és aratógépeket, szénagyűjtőket, angol Bakerrostát, szivaty- tyukat stb. stb.

Teljesen helyreállított használt gőzeséplők és mozgonyok állandóan kaphatók. Sor és árjegyzékek bérmenten küldetnek.

Pirnitzer Alajos. Eladó. Szentanna utcán 2521 sz. a. eserepes és jó karban levő 3 laposztályos ház, onduói fél nyílás ház utáni és két hold új osztású földdel. Egy 6 boglyás halpi négy év óta felsza- badított kaszálló. Egy ötnyílásos jó karban levő eserepes pajtával és készülékekkel ellátott új kertü szőlő. Egy 13 hold közel a városhoz fekvő ma- jorsági föld. Értekezhetni tel. Zivuska Ferencz ügyvéd urnál rózaa téren.

ROBEY és TÁRSA mérnökök és gazd. gépgyármokok Lincolnból, Angliában.

Budapest, üllői-ut 1. szám, ajánlják országsterre legjobbnak ismert túzanyagot megtakarító gőzmozdonyait, gőzgepeit és felülmulhatlan szabadalmazott fá- és vas-rámás eséplőgépeiket

Lőjárgányait és kézi eséplőt, kaszázó és arató gépeket, lőgereblyéket, szivattyukat, szecsakavágókat, répvágókat, rösták- malmokat és minden más a gazd. gépszakmába vágó eszközeit.

Mindenemű javítások gyorsan és legolcsóbban eszközöltetnek. Bővebb tudósítással és árjegyzékkel szívesen szolgálnak Robey és Társai, Budapest, üllői-ut 1. sz.

Advertisement for Hamburg Adolph's hair oil. Text: Levélbeli megrendelések pontos eszközlelése. Gyönyörű szép női ruhakelmék a legdúsabb választékban bámulatos olcsón megvásárolhatók. HAMBURGER ADOLF divatár-raktárából Budapest koronaherceg-utca 8. Minták ingyen és bérmenten.

Advertisement for wool washing. Text: Az első magyar gyapjmosó s bizományi részvénytársulat BUDAPESTEN. A bekövetkező gyapjmosás idényének alkalmából, tisztelettel felhívja a t. c. gyapjuter- melők és kereskedőket, hogy izz-, hát-, ti- márs-, és barány-gyapjukat gyárszeri mosás és bizományi eladás végett beküldeni szivesked- jenek.

Advertisement for Kocsik-Kovács doboxes. Text: Kocsik-Kovács doboxok kemény fából 1/4 kilo tartalmatól 50 kiloig. Fából vagy egészen vasból, utóbbiak engedélyezett targoncák, kő-, teher-, vasraktári és szimontéri taligák szinty vas-eszközök, lakatos úrnak, fül- és alapsze- keszi eszközök mindennemű építkezéseket, vas- szes konyha-edény és házi butorok gazdag választékban ajánlunk. Stefánszky József, vasüzlete által Budapest, VI. ker. váci-ut 60 sz. sz.

Előfizetési. Helyben és postá. Egy évre 10 frt — k. Negy- fél évre 5 — — — — — Előfizetési pénst a mindenki- VECSEY HAZ FOLDS- raigbe kérésre.

Debu. A hírlapokat az ol- lán soha sem várta oly napjainkban, mert mióta- hogy két óriás hadsereg- gonc, megtörténtek az e- például a hadüznetet- első nagyszerű összece- látszik irányozni feszült. Azonban míg egy- res eredménynek hírté- kíváncsiak számára a tá- valószínű, hogy napok- nak elmulni.

Az oroszok készül- merveket öltött, hogy m- berrel, hatalom hatalos- sokta eldönteni a mego- seket, oly mérvű hadiké- emlékszik a harcok kré- Még csak Ázsiában- madó kísérleteket az ort- mely támadások ugyan- lyesen vissza lettek ur- apró cselekmények csak- kisserű előjátékoknak t- A Duna vonalán or- ezeideig csak csapatmozg- híreket, mely nem törté- által forcrozott sietésg- mert maga a természet g- kat, a nehéz tömegek gy- nak utjába.

Es igen sajátságosa- tünk azon dolga, hogy a- dulatit, csapatának szám- sainak célpontjairól is- sítelvsile látszik lenni a v- jól, hogy az oroszoknál- a titokzatoság szokott- kor, midőn a törökök ter- hozzátvő kombinációk se- látszik, hogy Abdul Ker- telpóját tartja, amennyib- tudná, hogy mit tervez- eldobná.

Az orosz leirhatatlan- bizakodottsággal — látszik- háborúnak. — Egyrészt- roppant száma, és azon- történő erőfeszítés, hogy- ukája a czárnak minden- orszot — egy millió — lit, tulbizakodottá teszi- pedig azon meggyőződés- és a legnyomorultabb gyé- Európa, nem mer motsza- hogyha a hatalmas czár- esit!

Maga van tehát az é- csárdában a törökkel, s- tal hozzá a nagy háború- a hagyományos orosz pol- megoldva nem lesz, nem- velybe karlját.

Más államok, kik esa- nak e rémitően ijésztő va- tal érdekelve, már előre- nyodva, és egy sajátságos- án valójokat, még a lélek- san szívják, nehogy a- meghallja és neheztelést- gára. Egy nemzet van, e- nemességében tisztán, épe- nemzet van Európában, u- szőrüli egyenes irányban- félemlített rengeteg óriá- élét, egy nemzet, melynek- nagy vérengzési készülte- vében félelen nem áll, e- nek lelkes gyermekei hab-

A DEBRECEZEN T- A kerekedelemi tan- Regy- Irtá: Mar- (Folyt.)

A fiatal hölgy selym- — a betett ajtó zaj nélkül- ban — vagy tisztább legu- a ki valósggall, oly ódón- mintha biolya illat terjeng- már márczius végén erem- hirtelen megfordult. „Druk orvos ur? En- vagyok“, monda magát rövid- mutatva; ezzel gyorsan el- Zsuzsinnak, a ki parnák köz- görnyedve egy karosszéken- két kezét nyujta.